

OBČINA POSTOJNA

NAČRT UKREPOV ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB NESREČI ZRAKOPLOVA

Verzija 1.0

Zadeva št. 061-6/2009

Datum; 30.09.2010

	NAZIV, IME IN PRIIMEK	DATUM, PODPIS
Izdelal	Občina Postojna, zanjo Branko Petan s.p.	
Odobril	Poveljnik CZ občine Postojna, Marko Fičur	
Sprejel	Župan občine Postojna, Jernej Verbič	
Skrbnik	Občina Postojna, Rifet Kendič	

KAZALO

KAZALO SLIK	4
1. NESREČA ZRAKOPLOVA	5
1.1. UVOD	5
1.2. SPLOŠNO O NEVARNOSTI OB NESREČAH ZRAKOPLOVOV	6
1.3. SKLEPNE UGOTOVITVE	7
2. OBSEG NAČRTOVANJA	8
3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB NESREČI ZRAKOPLOVA	9
3.1. TEMELJNE PODMENE NAČRTA	9
3.2. ZAMISEL ZA IZVEDBO ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	9
3.3. UPORABA NAČRTA	10
4. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	12
4.1. PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG	12
4.2. MATERIALNA IN FINANČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA	12
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	13
5.1. OPAZOVANJE	13
5.2. OBVEŠČANJE PRISTOJNIH ORGANOV IN SLUŽB	13
5.3. OBVEŠČANJE JAVNOSTI	13
5.4. ALARMIRANJE	14
6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	15
6.1. AKTIVIRANJE ORGANOV IN NJIHOVIH STROKOVNIH SLUŽB	15
6.2. AKTIVIRANJE OBČINSKIH SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	15
7. UPRAVLJANJE IN VODENJE	17
7.1. ORGANI IN NJIHOVE NALOGE	17
7.2. OPERATIVNO VODENJE	18
7.3. PREISKOVANJE NESREČE ZRAKOPLOVA	19
7.4. ORGANIZACIJA ZVEZ	20
8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	21
8.1. UKREPI ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	21
8.1.1. PROSTORSKI, URBANISTIČNI, GRADBENI IN DRUGI TEHNIČNI UKREPI	21
8.1.2. RADIOLOŠKA, KEMIČNA IN BIOLOŠKA ZAŠČITA	21
8.1.3. EVAKUACIJA	22
OBČINA POSTOJNA	2

8.1.4.	SPREJEM IN OSKRBA OGROŽENIH PREBIVALCEV	22
8.1.5.	ZAŠČITA KULTURNE DEDIŠČINE	23
8.2.	NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	24
<u>9.</u>	<u>OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA</u>	<u>29</u>
<u>10.</u>	<u>RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV</u>	<u>30</u>
<u>11.</u>	<u>SEZNAM PRILOG IN DODATKOV</u>	<u>32</u>
11.1.	SKUPNE PRILOGE	32
11.2.	POSEBNE PRILOGE	32
11.3.	SKUPNI DODATKI	33
11.4.	POSEBNI DODATKI	33

KAZALO SLIK

Slika 1. Lokacija letališča Postojna	5
Slika 2. Koncept odziva ob nesreči zrakoplova	11
Slika 3. Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine Postojna ob nesreči zrakoplova	16
Slika 4. Potek aktivnosti operativnega vodenja	19

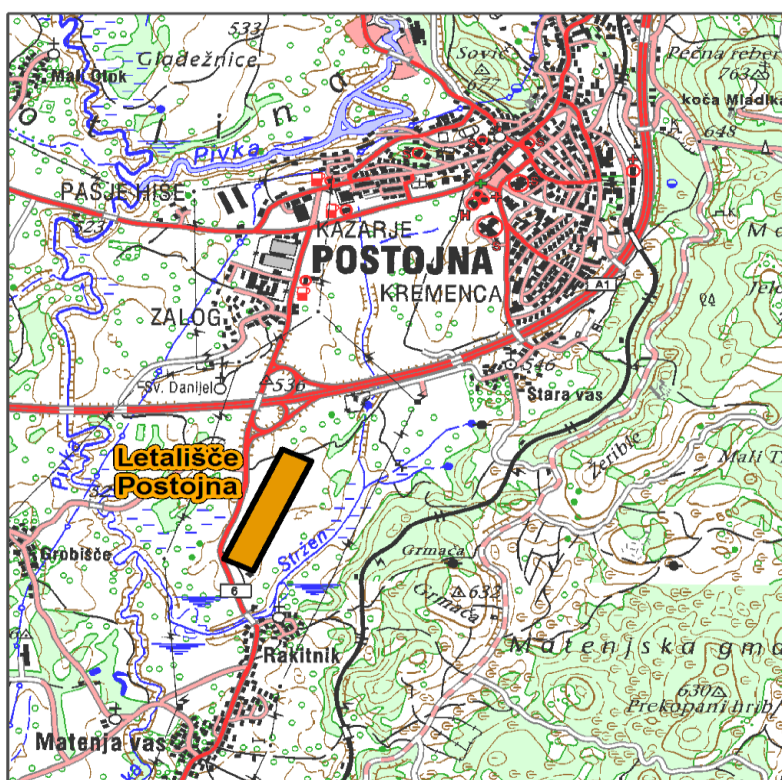
1. NESREČA ZRAKOPLOVA

1.1. Uvod

Občinski načrt ukrepov in drugih nalog ob nesreči zrakoplova – verzija 1.0, je verzija dosedanjih načrtov regijskega načrta zaščite in reševanja ob letalski nesreči. Temeljni načrt je državni načrt.

Na območju občine imamo eno letališče-Letališče Postojna, imenovano tudi letališče Rakitnik ki je namenjeno za športno turistična letala. Na letališču se šolajo jadralni in motorni piloti za izvajanje športnih aktivnosti. V zadnjih petih letih se je zgodila ena nesreča s smrtnim primerom.

Letališče Postojna se nahaja pri vasi Rakitnik (slika 1). Pozicija letališča je 45° 45' 11,98" N; 14° 11' 42.16" E na nadmorski višini 530 metrov. Steza je travnata, vzletno-pristajalna, dimenzij 750 x 60 metrov, smeri 020-200.

Slika 1. Lokacija letališča Postojna

Na letališču Postojna in v njegovi poletno pristajalni coni lahko pričakujemo nevarnost nesreče zrakoplova manjšega obsega.

Zrakoplovi na liniji Trst - Ljubljana preletajo tudi širše območje občine Postojna.

Ta načrt se ne ukvarja z verjetnostjo terorizma ali drugimi oblikami masovnega nasilja v zvezi z zrakoplovom ali letališčem.

P-402: Podatki o upravljavcu letališča Postojna

1.2. Splošno o nevarnosti ob nesrečah zrakoplovov

Analize nesreč zrakoplovov kažejo, da se večina vseh nesreč zrakoplovov zgodi na letališčih ali v njihovi neposredni bližini, predvsem pri vzletanju in pristajanju, in sicer kar 85%. Letališče Postojna ima izdelan svoj operativni načrti, ki zagotavljajo takojšen odziv na vse nevarnosti in druge izredne razmere, da bi tako zmanjšali možnost posledic nesreče. Posledice nesreče zrakoplova so skoraj vedno katastrofalne, saj največkrat pomenijo veliko smrtnih žrtev. Posledice nesreče so lahko tudi na okolju, naselju in drugi infrastrukturi.

Za nesrečo zrakoplova je značilno:

- da se skoraj vedno zgodi brez opozorila, nenadno in nepričakovano,
- da so pogosto žrtve nesreče vsi potniki in člani posadke,
- da se lahko pripeti na krajih, ki niso takoj ali zlahka dostopni in
- da so lahko žrtve tudi prebivalci, če zrakoplov pade na naseljeno območje.

Vzroki letalskih nesreč so danes predvsem:

- tehnični in drugi vzroki (napaka motorja ali konstrukcije zrakoplova, izguba nadzora nad zrakoplovom, napaka kontrole zračnega prometa, človeški in drugi dejavniki),
- naravne in druge nesreče (neugodne vremenske razmere, požar, nesreče pri prevozu nevarnega blaga),
- teroristični napadi in druge oblike množičnega nasilja.

Nesreče zrakoplovov lahko delimo glede na:

- **vrsto zrakoplova**: nesreča potniškega, tovornega ali vojaškega zrakoplova,
- **kraj nesreče**: nesreča zrakoplova na naseljeno območje, na težko dostopnem terenu, na vodnih površinah ali na območju letališča,
- **posledice nesreče**: to so neposredne žrtve, uničena ali poškodovana infrastruktura, poškodovane stavbe in kulturna dediščina ter škodljivi vplivi na okolje.

Naselja, ki so na poteh zračnih preletov so lahko bolj ogrožena zaradi nesreče zrakoplova. Ta naselja so: Gorenje, Bukovje, Predjama, Belsko, Studeno in Strmca.

Težje dostopne planote: Nanos, Javorniško in Snežniško pogorje.

Večjih vodnih površin na območju občine ni.

Za območje je značilna kraška burja s sunki do 150 km/h, nenadne in spremenljive vremenske razmere, ki jih spremljajo značilne nizke temperature ter v spomladanskem in jesenskem času tudi močan dež in megla.

Nevarno blago, ki se med prevozom razsuje ali razlije, mora prevoznik zavarovati, pobrati ali odstraniti oziroma dati na za to določen prostor ali na drug primeren način poskrbeti, da ni več nevarno ter o tem obvestiti ReCO Postojna (112) ali Policijo (113). Če nevarnega blaga, ki je izpadlo ali se razlilo, prevoznik ne more pobrati, odstraniti, dati na določen prostor ali kako drugače nevtralizirati, mora poklicati organizacijo, ki je pooblaščen za reševanje z nevarnim blagom, da to stori na stroške prevoznika.

Potresna ogroženost: letališče Postojna leži na območju, kjer lahko pričakujemo potres VII. stopnje po EMS potresni lestvici. Ob tovrstnem potresu bi bilo začasno onemogočeno delovanje letališča.

Verjetnost nastanka verižne nesreče: ob nesrečah zrakoplovov je verjetnost povečanja žrtev in materialnih posledic zaradi različnih verižnih nesreč, kot so: nesreča zrakoplova na naseljeno območje in nesreča zrakoplova z nevarno snovjo.

1.3. Sklepne ugotovitve

Zrakoplovne poti nad območjem občine Postojna in športno letališča Postojna, so del ogrožanja in nevarnost nastanka nesreče z zrakoplovom.

Na območju občine Postojna je največja potencialna nevarnost nesreče z nevarnimi snovmi ob padcu zrakoplova pri preletu ali v kombinaciji s padcem na naseljeno mesto ali obrtno industrijsko cono.

Verjetnost nesreče zrakoplova pri prevozu nevarnih snovi je zaradi posebnih varnostnih ukrepov in majhne količine prepeljanih snovi zelo majhna. V kolikor pa pride do takšne nesreče pri prevozu nevarnih snovi, je prevoznik tisti, ki mora zavarovati območje in poskrbeti, da se odstranijo vzroki nevarnosti.

S tem načrtom se urejajo le ukrepi in dejavnosti zaščite in reševanja, ki so v občinski pristojnosti glede na intervencijo gasilskih in drugih reševalnih enot ter zaščite ogroženih naselij in okolja.

2. OBSEG NAČRTOVANJA

S tem načrtom se urejajo posamezni deli načrta ZIR za nesrečo z zrakoplovom, in sicer: obveščanje in sodelovanje pri iskanju pogrešanega zrakoplova.

Temeljni načrt je državni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, s katerim je usklajen regijski načrt ZIR ob nesreči zrakoplova.

Iskanje pogrešanega zrakoplova se izvaja z zrakoplovi policije in SV ter z enoto reševalcev z reševalnimi psi Postojna za iskanje pogrešanih oseb ter prostovoljnimi gasilskimi enotami GZ Postojna.

Občinski načrt ukrepov ob nesreči zrakoplova za območje občine Postojna temelji na trenutno razpoložljivih silah za ukrepanje ob nesreči zrakoplova.

Zaščita, reševanje in pomoč se ob nesreči zrakoplova organizira v skladu z načeli, ki jih določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Pri tem se posebno upoštevajo načela pravice do varstva in pomoči, načelo javnosti, preventive, odgovornosti in postopnosti pri uporabi sil za zaščito, reševanje in pomoč ter načelo varstva reševalcev in drugega osebja.

3. KONCEPT ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB NESREČI ZRAKOPLOVA

3.1. Temeljne podmene načrta

Temeljne podmene občinskega načrta ukrepov ob nesreči zrakoplova so:

- a. Varstvo pred posledicami nesreče zrakoplova zagotavljajo pristojno letališče Postojna, prevozniki, prebivalci, organizirani v prostovoljne reševalne sestave ter druge nevladne organizacije, ki se ukvarjajo z ZIR, ter občinske in druge državne sile za ZIR.
- b. Ta načrt ukrepov ob nesreči zrakoplova je izdelan za ukrepanje ob nesreči zrakoplova za primer:
 - zrakoplova v sili (iskanje pogrešanega zrakoplova),
 - nesreče zrakoplova.
- c. V primeru zrakoplova v sili oziroma nesreče zrakoplova večjega obsega ReCO Postojna o dogodku obvesti CORS, ki o dogodku obvesti Sektor za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov (SPLNI) pri Ministrstvu za promet (MzP). Pri nesreči manjšega obsega se formira samo komisija za preiskovanje nesreč in incidentov.

Padec zrakoplova na naseljeno območje, težko dostopen teren (Javornik in Nanos) ali nesreča zrakoplova, ki prevaža nevarne snovi, predstavlja zaradi ogroženosti okolja večjo stopnjo nevarnosti.

- d. Obveščanje v primeru takšne nesreče je v pristojnosti ReCO Postojna.
- e. Načrt ukrepov ob nesreči zrakoplova vključuje tudi iskanje zrakoplova, ko kraj nesreče ni znan. Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije d.o.o. zagotavlja vse potrebne podatke, ki so potrebni za ugotavljanje mesta nesreče in izvedbo reševanja. Akcijo iskanja in reševanja v delu, ki se nanaša na letalsko področje, usklajuje Uprava Republike Slovenije za civilno letalstvo.
- f. Iskanje pogrešanega strmoglavljenega zrakoplova izvajajo izvidniški zrakoplovi Policije in Slovenske vojske, po potrebi pa tudi drugi domači in tuji zrakoplovi, ki delujejo po navodilih Kontrole zračnega prometa Slovenije d.o.o. Pogrešani zrakoplov na tleh iščejo policijske enote, službe in enote Civilne zaščite.
- g. Ob nesreči vojaškega zrakoplova prevzame naloge zaščite in reševanja Slovenska vojska, ob pomoči civilnih reševalnih služb in Policije. Če je v nesreči zrakoplova udeležen vojaški zrakoplov tuje države, se izvajajo postopki reševanja skladno z veljavnimi predpisi ob sodelovanju države udeleženke.
- h. Za operativno izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči zrakoplova je na kraju nesreče odgovoren **vodja intervencije iz vrst upravljavca zračnega prometa**, ki so mu neposredno podrejene vse sile, ki sodelujejo pri izvajanju nalog na terenu.

3.2. Zamisel za izvedbo zaščite, reševanja in pomoči

Koncept odziva ob nesreči zrakoplova (slika 2) je odvisen od posledic zrakoplova v sili oziroma od posledic nesreče zrakoplova, človeških žrtev in materialne škode.

Zrakoplov v sili oziroma nesreča zrakoplova se opredeljuje kot:

a) Nesreča manjšega obsega: pri kateri je uničen zrakoplov z vzletno maso pod 5700 kg ali je v njem umrlo ali se teže poškodovalo manj kot 12 ljudi, in pri tem okolju ne grozi večja nevarnost, ali če gre za zrakoplov v sili in za takšno nesrečo, ki jo praviloma lahko obvladajo redne reševalne službe. Takšen obseg nesreče je verjeten na letališču Postojna ali na celotnem ozemlju občine.

b) Nesreča večjega obsega: pri kateri je uničen zrakoplov z vzletno maso nad 5700 kg ali je v njem umrlo ali se težje poškodovalo 12 in več oseb, ali gre za tak zrakoplov v sili ko okolju grozi večja nevarnost zaradi:

- nesreče zrakoplova na letališču,
- nesreča zrakoplova na naseljeno območje,
- nesreča zrakoplova, ki se zgodi na težko dostopnem terenu,
- nesreča zrakoplova z nevarnim blagom.

V tem primeru je potrebno za nadzor in obvladovanje takšne nesreče uporabiti poleg javnih reševalnih služb, služb letališča in prevoznika tudi druge sile in sredstva za ZRP.

Naloge iskanja pogrešanih oseb usmerja in usklajuje MzP, na terenu pa vodi in izvaja iskanje policija, v sodelovanju z regijskim poveljnikom CZ ter enoto reševalcev z reševalnimi psi Postojna.

Takoj, ko je najden pogrešan zrakoplov, policija zavaruje kraj nesreče, delo in vodenje nalog zaščite, reševanja in pomoči pa prevzame in usklajuje regijski poveljnik CZ, v sodelovanju z občinskimi službami.

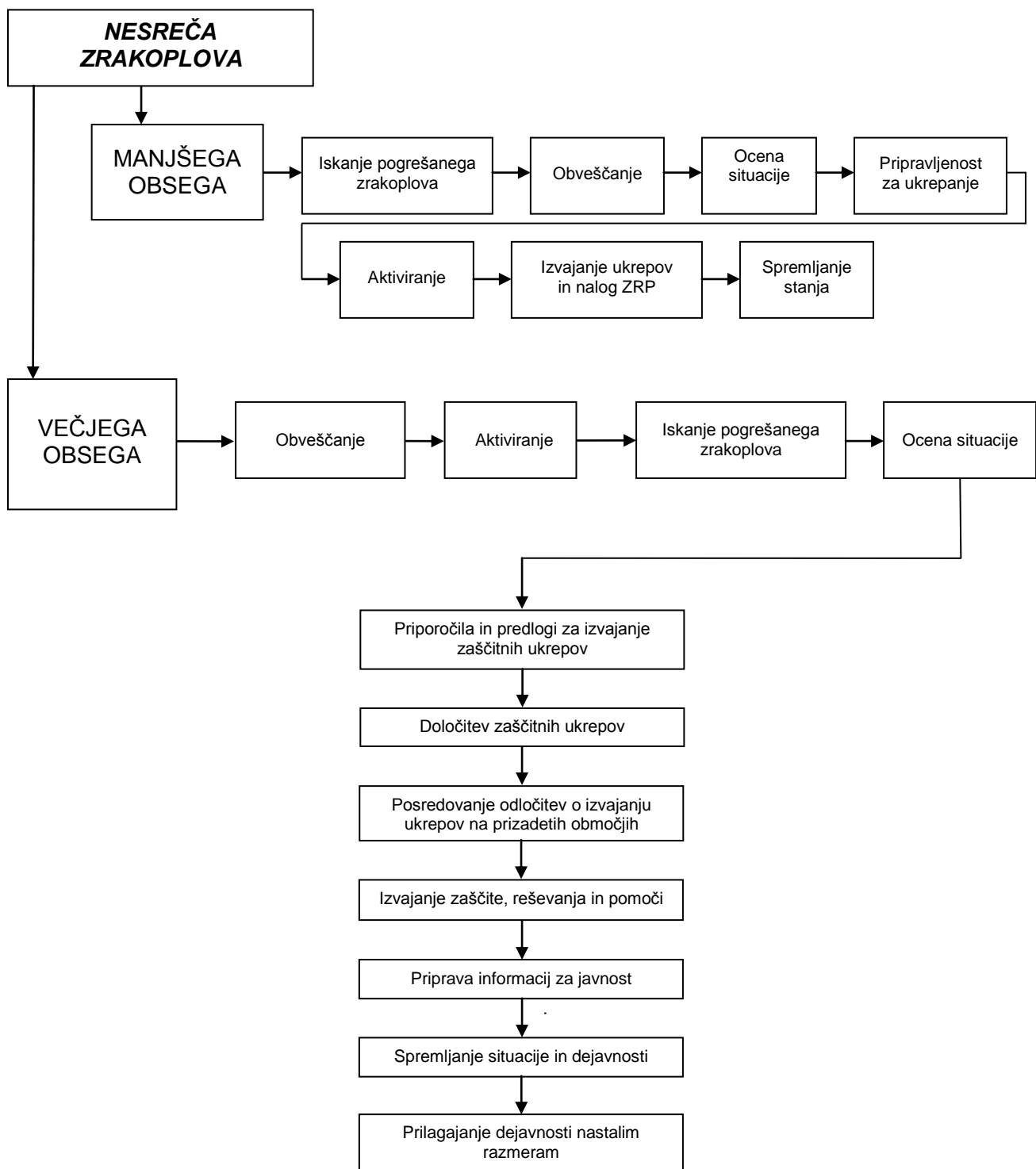
Glede na konkretne okoliščine in posledice se praviloma aktivira tudi Štab CZ RS in specializirani sestavi SV.

Občina Postojna nudi vse svoje kapacitete za podporo in pomoč pri izvajanju zaščitnih ukrepov in drugih nalog ZRP ob nesreči zrakoplova.

3.3. Uporaba načrta

Načrt ukrepov ob nesreči zrakoplova Občine Postojna se aktivira, ko je treba ob nesreči zrakoplova večjega obsega za odpravo posledic nesreči zrakoplova poleg rednih služb aktivirati tudi sile za zaščito, reševanje in pomoč.

Odločitev o uporabi Občinskega načrta ZIR ob nesreči zrakoplova sprejme poveljnik Civilne zaščite občine Postojna oziroma njegov namestnik.

Slika 2. Koncept odziva ob nesreči zrakoplova

4. SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

4.1. Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog

Organi vodenja:

- župan občine Postojna,
- poveljnik CZ občine Postojna in njegov namestnik,
- štab CZ občine Postojna

Enote, službe CZ in organizacije po pogodbi:

- gasilske enote PGD,
- Enota za radiološko, kemično in biološko dekontaminacijo,
- reševalna enota (ekipa za iskanje zasutih in ekipa za reševanje),
- enota za prvo pomoč,
- služba za podporo (ekipa za oskrbo, ekipa za zveze, ekipa za prevoz in ekipa za informacijsko podporo in administrativno delo).

Ustanove sodelovanja:

- Policijska postaja Postojna,
- Zdravstveni dom Postojna,
- RKS OZ Postojna,
- CSD Postojna,
- komunalna podjetja.

P-9: Seznam članov občinskega štaba CZ Postojna

P-27: Podatki o enoti za reševanje

P-26: Podatki o enoti za RKB dekontaminacijo

P-28: Pregled služb za podporo

P-6: Podjetja, organizacije ter druge družbe in društva, ki opravljajo naloge ZRP po pogodbi

P-11: Pregled uporabnikov zvez ZARE pri občini Postojna

P-16: Pregled zdravstvenih ustanov na območju občine Postojna

4.2. Materialna in finančna sredstva za izvajanje načrta

Za izvajanje ukrepov ob nesreči zrakoplova se uporabljajo vsa obstoječa sredstva, s katerimi razpolaga Občina in njene javne službe ter druge organizacije humanitarne in javne narave na območju občine Postojna.

Njihovo uporabo ureja poveljnik CZ znotraj obstoječega obsega in župan v primeru dodatnih izven občinskih virov.

P-5: Materialno tehnična sredstva CZ pri Občini Postojna

Finančna sredstva ob nesreči se uporabijo za:

- stroške operativnega delovanja (nadomestila in stroške po predpisih za aktivirane pripadnike CZ in druge izvajalce reševanja, stroške podpore pri izvajanju ukrepov),
- stroške škod in dodatne stroške po končani uporabi MTS.

Po končanem izvajanju ukrepov ob nesreči zrakoplova župan zahteva od povzročitelja oziroma njegovega upravljavca priznanje povračil stroškov intervencije in drugih škod, prizadetih prebivalcem in premoženju na območju občine Postojna.

5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1. Opazovanje

Nadzor zračnega prostora izvajajo enote SV. Vodenje zračnega prometa izvaja podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije d.o.o., s službo v Ljubljani.

5.2. Obveščanje pristojnih organov in služb

Nesreča zrakoplova se lahko zgodi na športnem letališču Postojna ali izven letališča, kjerkoli na območju občine Postojna.

Vsakdo, ki izve za zrakoplov v sili oziroma za nesrečo zrakoplova na območju občine Postojna, mora posredovati podatke na ReCO Postojna na telefonsko številko 112 ali OKC Postojna na telefonsko številko 113. Za verodostojnost podatkov skrbi ReCO Postojna.

ReCO Postojna po svojem planu obveščanja posreduje podatke o nesreči županu, poveljniku CZ Postojna in občinskem gasilskem poveljniku Postojna.

ReCO Postojna v skladu s tem načrtom v nadaljevanju takoj obvešča operativne gasilske enote, najbližje lokaciji nesreče, zaradi napotitve na mesto nesreče oziroma območje iskanja zrakoplova v sili.

Ob nesreči zrakoplova, ko kraj nesreče zrakoplova ni znan, vodi iskanje in reševanje pogrešanega zrakoplova policija.

Pri iskanju kraja nesreče na tleh sodelujejo poleg policijskih enot tudi občinske sile za zaščito, reševanje in pomoč, ki jih v skladu z načelom postopnosti in v skladu z usmeritvami poveljnika CZ za Notranjsko usmerja in usklajuje poveljnik Civilne zaščite občine Postojna.

Ob nesreči zrakoplova v kateri so udeleženi potniki, Izpostava URSZR Postojna, v sodelovanju z letalskim prevoznikom, vzpostavi informacijski center. Preko sredstev javnega obveščanja takoj objavijo telefonsko številko, na kateri lahko svojci dobijo informacije o stanju udeležencev v nesreči.

Informacijski center Izpostave URSZR Postojna zagotavlja tudi psihološko, duhovno in drugo pomoč preživelim in svojcem udeležencev v nesreči.

D-707: Obrazec za obveščanje ReCO Postojna o zrakoplovu v sili oziroma o nesreči zrakoplova, P-1: Seznam vodilnih oseb pri Občini Postojna, ki se obveščajo ob izrednih dogodkih

5.3. Obveščanje javnosti

Obveščanje svojcev udeležencev nesreče in obveščanje ogroženih prebivalcev:

Izpostava URSZR Postojna ob nesreči zrakoplova, pri kateri je umrlo 12 ali več oseb, vzpostavi Informacijski center, ki objavi telefonsko številko, na kateri posreduje informacije o stanju in udeležencih v nesreči. V preostalih primerih to nalogo izvaja prevoznik zrakoplova.

V sestavo Informacijskega centra se vključijo predstavniki Rdečega križa Slovenije, ki ob pomoči policije in drugih pristojnih služb organizirajo poizvedovalno službo. Služba za podporo pri OŠCZ Postojna nudi administrativno in informacijsko podporo pri iskanju pogrešanih.

V primeru nesreče zrakoplova z nevarno snovjo ali v primeru padca zrakoplova na naselje, so za obveščanje prebivalcev o nevarnostih in za dajanje napotkov za izvajanje zaščitnih ukrepov pristojni poveljnik CZ za Notranjsko, župan Občine Postojna oziroma vodja gasilske intervencije. Informacije ogroženim občanom se posredujejo z alarmiranjem in ustreznim obvestilom preko javnih medijev ter neposredno preko prostovoljnih gasilskih enot s sredstvi za opozarjanje in na drug krajevno običajen način.

Za obveščanje širše javnosti in komuniciranje z mediji ob nesreči zrakoplova na območju občine Postojna je pristojen poveljnik CZ za Notranjsko v sodelovanju z županom, poveljnikom CZ Postojna oziroma vodjo intervencije.

Enotno se organizira in vodi tiskovno središče, vodijo novinarske konference, pripravljajo skupna sporočila za javnost, spremljajo poročanja medijev ter pripravljajo izbori prispevkov, objavljenih v njih.

P-7: Seznam medijev lokalnega pomena

5.4. Alarmiranje

V primeru nesreče zrakoplova pri prevozu nevarnega blaga, in v primeru padca zrakoplova na naseljeno območje, se prebivalstvo opozori na nevarnost z alarmiranjem. Alarmiranje odredi vodja intervencije ali poveljnik Civilne zaščite občine Postojna oziroma njegov namestnik. Pri tem se vedno proži alarmni znak za neposredno nevarnost.

Operater v ReCO Postojna mora takoj po proženju alarmnega znaka za neposredno nevarnost posredovati obvestilo po radiju, televiziji, o vrsti nevarnosti in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov. Obvestilo za ogrožene prebivalce pripravi organ, ki je odredil alarmiranje.

6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1. Aktiviranje organov in njihovih strokovnih služb

Po prejemu obvestila in prvih poročilih o zrakoplovu v sili oziroma o nesreči zrakoplova, vodja gasilske intervencije oceni obseg in posledice nesreče ter sprejme odločitve o aktiviranju občinskih organov, enot in služb za zaščito, reševanje in pomoč.

Glede na oceno stanja in možen razvoj dogodkov vodja intervencije aktivira občinski organ za ZRP oziroma poveljnika CZ občine Postojna. Poveljnik CZ občine Postojna aktivira ostale operativne enote in službe glede na dejansko nujnost izvajanja nalog in ukrepov ZRP.

Za zagotavljanje komunikacijske in informacijske podpore se OŠCZ Postojna okrepi z delavci občinske uprave.

6.2. Aktiviranje občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč

Vodja intervencije oziroma poveljnik CZ občine Postojna ali njegov namestnik ob nesreči ali iskanju zrakoplova aktivira:

- vse prostovoljne gasilske enote na širšem območju nesreče zrakoplova (1 oz. 2 gasilska sektorja),
- ekipe prve pomoči,
- enoto za RKB dekontaminacijo,
- OŠCZ Postojna s službami za podporo,
- del občinske uprave za administrativno in informacijsko delo,
- občinsko komunalno javno službo,
- občinsko službo za vzdrževanje cest,
- druge službe, organizacije ali društva za izvajanje ZRP po pogodbi.

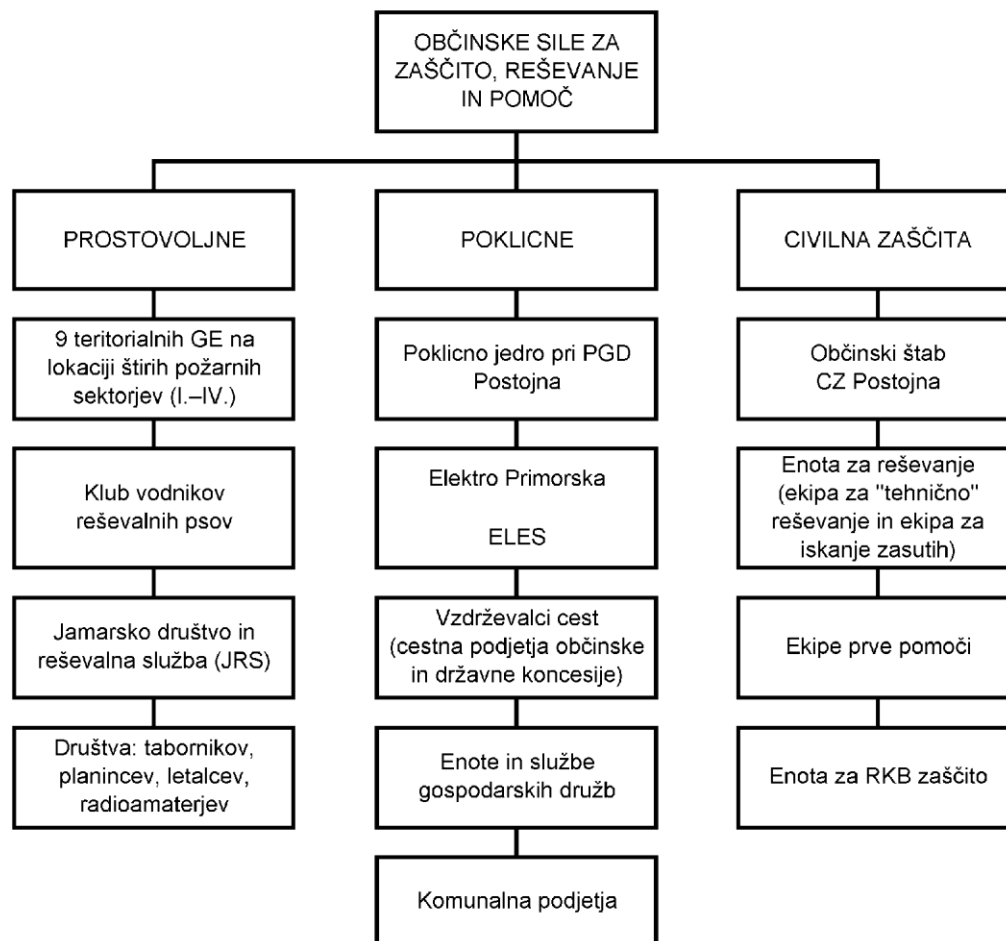
Vodja intervencije odredbo o aktiviranju enot in služb posreduje preko ReCO Postojna kot nujno obvestilo medijem, ki tako na najkrajši možen način omogočijo sklic vseh razpoložljivih občinskih sil ZRP ob nesreči zrakoplova. Pri tem se uporabi alarmni znak za neposredno nevarnost.

Pri izvajanju ukrepov in nalog ZRP lahko vodja intervencije preko ReCO Postojna zahteva aktiviranje drugih organov, sestavov in služb na območju občine Postojna iz :

- Policijske postaje Postojna,
- ZD Postojna (urgentna služba in PHE Postojna),
- Izpostave URSZR Postojna (ReCO Postojna, štab CZ za Notranjsko),
- organov inšpekcijskih služb,
- Služb varstva okolja,
- socialnih služb in služb psihološke pomoči,
- veterinarskih služb,
- služb za pomoč pri iskanju pogrešanih in
- druge specializirane enote, službe in društva, ki izvajajo naloge ZRP.

Občina Postojna za vse udeležence reševanja in pomoči, katere je sama aktivirala, ureja nadomestila v skladu s predpisom, ki velja za pripadnike CZ.

P-2: Pregled gasilskih enot (GE) na območju občine Postojna
 P-3: Pregled štabov, enot in služb Civilne zaščite Občine Postojna
 D-1: Dokumenti o aktiviranju pripadnikov, enot in služb ZRP pri Občini Postojna

Slika 3. Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine Postojna ob nesreči zrakoplova

O uporabi materialnih razpoložljivih sredstev odloča vsak vodja enote ali službe. Poveljnik CZ občine Postojna lahko glede na oceno ogroženosti, razvoj in uspeh reševanja zahteva pomoč v dodatni opremi in postopni zamenjavi enot.

Prispelo državno ali mednarodno pomoč v opremi in silah poveljnik CZ občine Postojna prevzame na lokaciji Logističnega centra Postojna, na Ljubljanski 37 v Postojni.

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1. Organi in njihove naloge

Posamezni organi vodenja imajo ob nesreči zrakoplova naslednje naloge:

Uprava Občine Postojna:

- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči iz svoje pristojnosti,
- poziva pripadnike CZ in pripadnike drugih sil za ZRP katerih je ustanovitelj,
- organizira komunikacijski sistem za delovanje občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč, ter omogoča neprekinjeno delovanje službe za stike z javnostjo,
- zagotavlja organizacijsko, logistično in informacijsko podporo pri delu OŠCZ Postojna,
- sodeluje pri izdelavi ocen ogroženosti in načrtovanju ukrepov za preprečevanje ter zmanjšanje posledic (v sodelovanju z drugimi upravami in organi vodenja),
- administrativno pomaga pri vodenju ZRP ter pri odpravljanju posledic (takojsna sanacija),
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D-4: Načrt dejavnosti občinske uprave Postojna ob izrednih razmerah

Poveljnik in namestnik CZ občine Postojna:

- ocenjuje posledice nesreče zrakoplova in potrebo po vključitvi občinskih sil za ZRP ter zagotavlja izmenjavo podatkov in ocen z vodjo intervencije,
- odreja aktiviranje štabov, enot in služb CZ ter zagotavlja pogoje za operativno-strokovno delo pripadnikov CZ in drugih občinskih sil za ZRP,
- sodeluje z vodjo intervencije na ogroženem območju v primeru nujnosti izvajanja ukrepov v naseljih ali v primeru sproščanja nevarnih snovi,
- obvešča poveljnika CZ za Notranjsko o posledicah in stanju na prizadetem območju ter daje mnenja in predloge v zvezi z ZRP ter odpravljanjem posledic nesreče,
- koordinira izvajanje ukrepov in nalog ob nesreči zrakoplova v skladu z usmeritvami in odredbami poveljnika CZ za Notranjsko,
- skrbi za pravočasne zahtevke o pomoči in poročila o izvedenih nalogah.

Občinski štab CZ Postojna:

- zagotavlja strokovno pomoč poveljniku CZ pri vodenju ZRP ob nesreči zrakoplova,
- zagotavlja informacijsko in logistično podporo vodjem enot in služb pri izvajanju ukrepov in nalog ZRP,
- z delom svojih članov posreduje v koordinaciji med različnimi udeleženci nalog ZRP na samem mestu nesreče in posebno v primeru ogroženosti naselij,
- skrbi za dosledno izvajane odredb in usmeritev poveljnika CZ v zvezi z nalogami in ukrepi ZRP,
- preko svojih članov zagotavlja sodelovanje s službami zdravstva, komunale, vzdrževanja cest, varstva narave, policijo, regijskim štabom CZ ter po potrebi z Inšpektoratom VNDN in drugimi specializiranimi upravami in službami, ki sodelujejo pri izvajanju nalog in ukrepov ob nesreči zrakoplova,
- pripravlja občinske dokumente obveščanja, aktiviranja in vodenja nalog ZRP v zvezi z nesrečo.

Občinski gasilski poveljnik:

- organizira in vodi delovanje prostovoljnih GE na mestu nesreče,
- zagotavlja sodelovanje z vodjo intervencije iz vrst upravitelja letališča Postojna ali Policije, v kolikor je nesreča izven območja letališča,
- sodeluje pri zaporah in omejitvah na ogroženem območju,
- sprejema ukrepe za preprečevanja širjenja nevarnosti na naseljena mesta ali izlitje nevarnih snovi v okolje,
- koordinira izvajanje nalog z odločitvami in usmeritvami poveljnika CZ občine Postojna,
- izvaja druge naloge iz svoje pristojnosti.

Vodje oziroma predstojniki Območnega združenja RKS Postojna, enote Slovenskega Karitasa, kinologov, potapljačev, tabornikov, skavtov ter drugih organizacij in društev, katerih dejavnost je pomembna za zaščito, reševanje in pomoč, izvajajo naloge iz svoje pristojnosti. Vključujejo se v skupne akcije ZRP na podlagi odločitev in usmeritev vodje intervencije, operativnega vodjo letališča oziroma regijskega poveljnika CZ za Notranjsko.

V kolikor imajo naveden organizacije in društva tudi pogodbo za izvajanje nalog ZRP z Občino Postojna, pri svojem delu upoštevajo usmeritve poveljnika CZ Postojna predvsem pri zagotavljanju logistične podpore in obveščanju lokalne javnosti med izvajanjem nalog reševanja.

D-3: Občinski operativni gasilski načrt Postojna
--

7.2. Operativno vodenje

Operativno strokovno vodenje štabov, enot in služb CZ ter drugih sil za ZRP izvaja poveljnik CZ za Notranjsko na celotnem območju iskanja zrakoplova ali lokacije nesreče ob pomoči vodje intervencije in vodij reševalnih enot (slika 3).

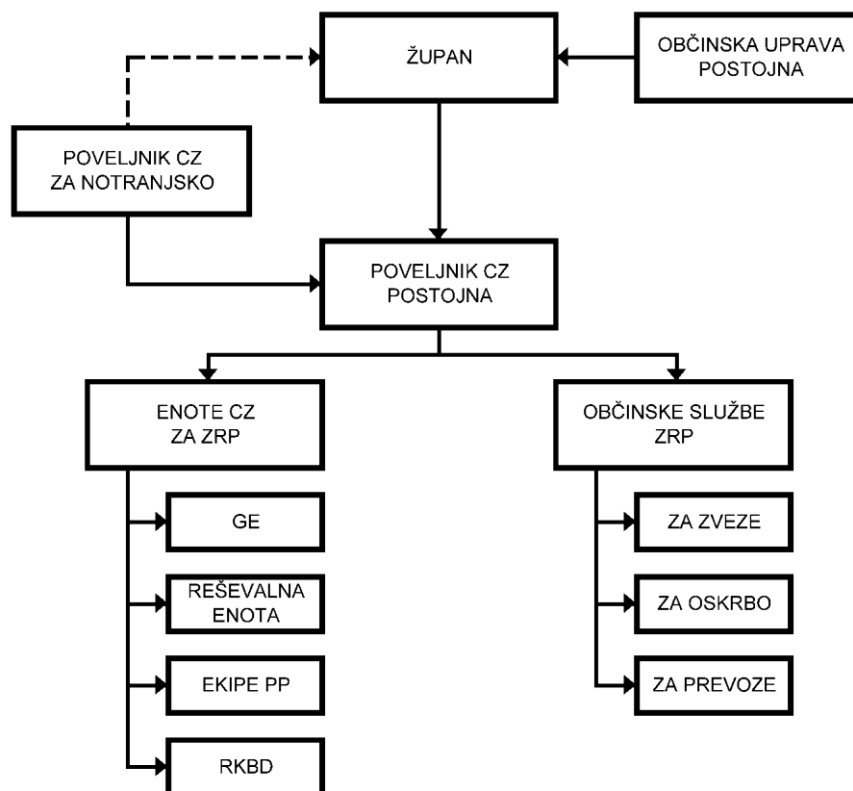
V primeru zrakoplova v sili oziroma nesreči zrakoplova se takoj angažira PGD Postojna ter službe nujne medicinske pomoči ter po oceni vodje gasilske intervencije še ostale enote sektorja oziroma druge GE in sile ZRP.

Pri nadaljnjem angažiranju in delovanju gasilskih in drugih občinskih enot za ZRP vodja intervencije upošteva odločitve poveljnika CZ Postojna oziroma odločitve kriznega štaba, ki se ob večji nesreči zrakoplova posebno formira iz predstavnikov vseh izvajalcev nalog ZRP.

Glede na posledice nesreče z nevarno snovjo ali v primeru padca zrakoplova na naseljeno območje poveljnik CZ Postojna takoj odredi aktiviranje razpoložljivih organov in reševalnih enot za ZRP na območju občine.

OŠCZ Postojna ob nesreči zrakoplova organizira svoje delo v prostorih Občine. Pri tem sodelujejo delavci občinske uprave.

OŠCZ Postojna mora ob nesreči zrakoplova čimprej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti predvideni razvoj situacije, zagotoviti nujno pomoč na prizadetem območju in sprejeti vse ukrepe, ki so nujno potrebni za reševanje ljudi in odpravo posledic nesreče z nevarno snovjo.

Slika 4. Potek aktivnosti operativnega vodenja

Logistično podpora tem silam, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materiala, prevoza, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva, zagotavlja v sodelovanju z Logističnim centrom Postojna URSZR.

Ob operativnem vodenju se pri OŠCZ Postojna redno evidentirajo vsi postopki odločanja in izvajanja nalog ZRP z rednimi poročili, zahtevki, obvestili in podatki, pomembnimi za tovrstno nesrečo.

7.3. Preiskovanje nesreče zrakoplova

Nesreče zrakoplovov in resne incidente civilnih zrakoplovov preiskuje Sektor za preiskovanje letalskih nesreč in resnih incidentov (SPLNI) pri MzP. Za preiskovanje nesreč vojaškega zrakoplova oziroma tujega vojaškega zrakoplova je pristojna SV.

Mesto nesreče civilnega zrakoplova, območje razbitin ter sledi in predmetov iz zrakoplova sprva zavarujejo policisti, in sicer do zaključka njihovega ogleda oziroma do zaključka ogleda preiskovalnega organa MzP. Vstop na območje nesreče oziroma na območje razbitin je dovoljen le osebam, ki jim to dovoli glavni preiskovalec MzP. Vse do konca varovanja območja nesreče oziroma območja razbitin je v veljavi prepoved dotikanja in premikanja razbitin oziroma spreminjanja območja nesreče, brisanja, spreminjanja sledi nesreče zrakoplova ali premeščanje predmetov ter drugih vsebin iz zrakoplova.

Pri izvajanju aktivnosti zaščite in reševanja pride na mesto nesreče veliko število prvih posredovalcev (gasilci, reševalci, policisti...), ki opravljajo svoje delo, zato je za kvalitetno preiskovanje nesreče potrebno zagotoviti čim bolj ohranjene sledi nesreče, katere lahko prvi posredovalci pri svojem delu nevede ali nehote poškodujejo ali celo uničijo. Zato morajo prvi

posredovalci upoštevati navodilo za zavarovanje sledov nesreče zrakoplova, s katerim jih seznanjeni PU Postojna oziroma MNZ.

V najkrajšem možnem času mora vodja zrakoplova ali lastnik oziroma uporabnik zrakoplova obvestiti MzP in mu predati pisno poročilo v primeru nesreče zrakoplova s smrtnim izidom, hujšimi telesnimi poškodbami ali ob nesreči, v kateri je nastala precejšna škoda na zrakoplovu ali lastnini, ki se je prevažala na krovu.

Zavarovanje območja nesreče vojaškega zrakoplova ali tujega vojaškega zrakoplova ter območja razbitin in sledi ter predmetov, ki so izven območja vojaških objektov, izvede vojaška policija v sodelovanju s civilno policijo.

D-71: Navodilo prvim posredovalcem za zavarovanje sledov nesreče zrakoplova

7.4. Organizacija zvez

Pri operativnem vodenju akcij ZRP se uporablja sistem radijskih zvez ZIR (ZARE in ZARE-PLUS) ter sistem osebne klica.

Sistem zvez ZARE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcijah ter je namenjen vsem izvajalcem nalog v okviru sistema ZIR. Uporabljajo ga pripadniki enot in služb CZ.

Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci ZRP poteka po:

- telefaksu,
- elektronski pošti,
- radijskih zvezah v sistemu zaščite in reševanja (ZARE in ZARE - PLUS),
- intranetu ZIR,
- internetu in
- sistemu javne fiksne in mobilne telefonije.

Po potrebi se zagotovi namestitve mobilnih oddajnikov in centrov zvez.

Za vzpostavitev radijske zveze za povezavo med organi vodenja se uporabljajo:

- 26. semiduplexni kanal sistema zvez ZARE preko oddajnika na Nanosu,
- 28. semiduplexni kanal sistema zvez ZARE preko oddajnika na Artvižah.

Za potrebe operative na območju občine Postojna se v začetku reševanja uporablja simpleksni kanal 41, oziroma tisti, ki ga določi ReCO Postojna.

P-2: Navodilo za uporabo radijskih zvez ZARE pri občini Postojna
P-11: Pregled uporabnikov zvez ZARE pri Občini Postojna

8. UKREPI IN NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1. Ukrepi zaščite, reševanja in pomoči

V primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova se izvajajo naslednji zaščitni ukrepi:

- prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi,
- radiološka, kemična in biološka zaščita,
- evakuacija,
- sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev in
- zaščita kulturne dediščine.

Pri izvajanju ukrepov in nalog ZRP je glavna vloga Občine, da poleg takojšnjega aktiviranja GE zagotavlja pogoje za koordinirano izvajanje nalog in aktivnosti med vsemi udeleženci ZRP na območju iskanja zrakoplova ali lokaciji nesreče.

8.1.1. Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

V primeru, da bi se zgodila nesreča zrakoplova večjega obsega na naseljenem območju, bi bilo potrebno izvesti: umik prebivalcev iz objektov, odstranjevanje ruševin in nastanitvev v primerne objekte.

Vodja gasilske intervencije v tem primeru organizira evakuacijo ogroženih in pristopi k zavarovanju nevarno poškodovanih objektov. Paralelno se izvaja reševanje zasutih in odstranjevanje ruševin.

Rušenje objektov se izvaja po končani reševalni intervenciji o čem odloča posebna komisija v skladu s postopkom ocenjevanja poškodovanosti objektov.

Občina Postojna v tem primeru omogoči uporabo obstoječih in začasnih deponij za odlaganje ruševin in ureja javno infrastrukturo za nujne pogoje dela in oskrbo enot, ogroženih prebivalcev ali udeležencev nesreče.

P-21: Pregled odlagališč ruševin in drugih materialov

8.1.2. Radiološka, kemična in biološka zaščita

Ob nesreči zrakoplova obstaja nevarnost, da zaradi poškodbe zrakoplova, ki prevažata nevarno blago, lahko pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje.

Za neposredno zaščito ljudi in okolja pred učinki nevarnih snovi regijska enota za radiološko, kemično in biološko zaščito:

- opravlja izvidovanje nevarnega blaga (detekcijo, identifikacijo, dozimetrijo in enostavnejše analize),
- ugotavlja in označuje meje kontaminiranega območja,
- ugotavljanje prenehanja radiološke in kemijske nevarnosti,
- izvaja vzorčenje za analize in preiskave,
- usmerja, usklajuje in izvaja zaščitne ukrepe,
- izvaja dekontaminacijo ljudi in opreme ter
- ugotavlja uspešnost dekontaminacije.

Zahtevnejše preiskave ter analize izvaja pooblaščen ekološki laboratorij z mobilno ekipo pri Inštitutu Jožef Štefan iz Ljubljane (ELME).

Ob nesreči zrakoplova, ko so zaradi nevarne snovi ogrožene podtalnica, kmetijske, gozdne in vodne površine, ReCO Postojna o tem obvesti vse pristojne inšpekcijske službe.

Občina Postojna v takem primeru izvaja preventivne ukrepe zaradi preprečevanja širjena nevarnosti v urbano in naravno okolje, podtalnico in druge varovane vire. Za ta ukrep angažira PGD Postojna, ki je od strani države pooblaščen za izvajanje ukrepov in nalog v primeru nevarnih snovi na območju občine Postojna in širše.

Poveljnik CZ Postojna se angažira pri izvajanju ukrepov in nalog predvsem zaradi enotnega obveščanja ogroženih in koordinacije s strokovnimi enotami in službami na območju občine.

V primeru potreb po dodatni logistični podpori poveljnik CZ občine Postojna zagotavlja nujne in ustrezne pogoje preko župana oziroma dostavlja zahtevke (za posebno opremo in material, odvisno od vrste nevarne snovi in posledic nesreče) poveljniku CZ za Notranjsko.

P-26: Podatki o enoti za RKB dekontaminacijo pri Občini Postojna

8.1.3. Evakuacija

V kolikor je ob nesreči zrakoplova ogroženo naselje, se takoj izvaja umik oziroma evakuacija ogroženih. Odvisno od lokacije nesreče, vrste in obsega ogrožanja, vodja intervencije iz PGD Postojna organizira **začasna zbirališča** izven prizadetega območja za ogrožene prebivalce in druge udeležence nesreče.

Pri tem vodja intervencije upošteva vsa navodila, prejeta od inšpekcijskih in drugih strokovnih služb in organov. Pri izvajanju evakuacije vodja intervencije sodeluje z izvajalci nujne medicinske pomoči in organi policije zaradi zagotavljanja reda in varne uporabe javnih prometnic in objektov na ogroženem območju. Za organiziranje začasnega sprejema zunaj območja nevarnosti, vodja intervencije zahteva pomoč župana oziroma poveljnika CZ občine Postojna zaradi ureditve in delovanja **sprejemališč** za evakuirane in ogrožene. Delo na sprejemališču organizira in vodi vodja občinske službe za podporo.

Glede na obseg in vrste posledic nesreče se v nadaljnje postopke pri urejanju sprejemališč in oskrbi prizadetih vključujejo regijske enote in službe za podporo z opremo državne pomoči. Občina Postojna organizira sprejem državne pomoči v neposredni bližini začasnega sprejemališča ogroženih.

V primeru ko je odrejena evakuacija za daljši čas kot 48 ur, Občina vzpostavi **nastanitveni center** z vsemi elementi oskrbe ogroženih in potrebne infrastrukture za normalne pogoje bivanja.

P-15: Pregled evakuacijskih zbirališč prebivalcev na območju občine Postojna

8.1.4. Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Nastanitev ogroženih se izvede v primerne objekte, kjer so zagotovljeni osnovni pogoji za življenje (ogrevanje, voda, elektrika, sanitarije). V ta namen se uporabijo športni objekti, šolske telovadnice, počitniške zmogljivosti izven sezone in drugi za to primerni objekti.

P-17: Pregled objektov javne prehrane in njihove zmogljivosti

P-15/1: Pregled javnih objektov z večjimi namestitvenimi kapaciteti

Naloge v zvezi s tem opravljajo službe CZ za podporo v sodelovanju s PGD ter drugimi društvi, ki imajo z Občino pogodbo o izvajanju priprav in nalog za ZRP. Istočasno svoje delo opravljajo

območna enota Rdečega križa Slovenije, Center za socialno delo Postojna, prizadeti in občani v okviru vzajemne pomoči.

Občina, odvisno od števila evakuiranih in ocenjenega časa začasne nastanitve, organizira skupni **organ upravljanja** v nastanitvenem centru oziroma mestih namestitve. Njihove pristojnosti in navodila za delo Občina uredi z navodilom, kjer se navedejo vse naloge in postopki dela ter področja sodelovanja z drugimi upravnimi organi in javnimi službami.

Zagotavljanje materialnih pogojev namestitve in oskrbe evakuirancev z osnovnimi življenjskimi potrebščinami odredi župan s posebnim sklepom. V primeru dolgotrajnejših časovnih in finančnih obveznosti se to določi z odlokom občinskega sveta. Pri tem se upoštevajo nujni standardi oskrbe in nujni postopki nadzora pri urejanju in razdeljevanju pomoči iz lastnih in državni virov.

Poročila, podatke in evidenco o evakuiranih in nastanjenih, upravljavec nastanitvenega centra dostavlja po uradni dolžnosti Upravni enoti Postojna in drugim organom upravljanja ter izpostavi URSZR Postojna.

Za eventualne pogrešane osebe upravitelj dostavlja podatke Policijski postaji Postojna in RKS OE Postojna, ki nadaljujejo s poizvedovalnimi postopki oziroma iskalnimi akcijami.

P-16/1: Pregled o humanitarnih in drugih organizacijah na območju občine Postojna

8.1.5. Zaščita kulturne dediščine

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje škodljivih vplivov nesreče zrakoplova na kulturno dediščino. Izvajajo jih strokovnjaki s področja varstva kulturne dediščine v sodelovanju in podpori z občinskimi enotami CZ in drugimi silami za ZRP.

P-25: Seznam objektov varstva kulturne dediščine na območju občine Postojna

Ob nesreči zrakoplova, v kateri je poškodovana kulturna dediščina, se izvajajo naslednje naloge:

- zbiranje in obdelava podatkov o poškodovani kulturni dediščini,
- odločanje o takojšnjih zaščitnih ukrepih,
- izvajanje takojšnjih varnostnih del (evakuacija, varovanje, ...),
- izdelava ocene škode na kulturni dediščini in
- izdelava programa sanacije in obnove nepremičnine kulturne dediščine, programa restavratorskih posegov za sanacijo arhivskega in dokumentarnega gradiva, programa sanacije in restavracije premične kulturne dediščine.

Občinska uprava sodeluje z ustanovo, ki ima ogrožen ali poškodovan objekt kulturne dediščine pri urejanju potrebnih aktov zaradi sanacije in pridobivanja državne pomoči.

D-4: Načrt dejavnosti občinske uprave Občine Postojna

8.2. Naloge zaščite, reševanja in pomoči

V primeru zrakoplova v sili oziroma ob nesreči zrakoplova se izvajajo naslednje naloge ZRP:

- a) iskanje pogrešanega zrakoplova in oseb,
- b) gašenje in reševanje ob požarih,
- c) prva pomoč in nujna medicinska pomoč,
- d) reševanje iz ruševin,
- e) pomoč ogroženim in prizadetim svojcem oziroma prebivalcem,
- f) reševanje na vodi in iz vode,
- g) zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.

a) Iskanje pogrešanega zrakoplova in oseb (zrakoplov v sili)

Vse razpoložljive podatke, ki so pomembni za ugotovitev mesta nesreče, in ki lahko pripomorejo pri izvedbi reševanja, zagotavljata javno podjetje KZPS d.o.o. in CNKZP 16.BNZP SV.

Iskanje in reševanje pogrešanega civilnega zrakoplova usklajuje MzP, medtem ko SV usklajuje akcijo iskanja in reševanja pogrešanega vojaškega zrakoplova ter izdaja navodila, ki jih je treba sprejeti v primeru, ko je zrakoplov pogrešan, je v nevarnosti, je prišlo do nesreče, ali ko letalskemu prometu grozi nevarnost. MzP določi naloge in odgovornosti med organizacijami in službami, ki sodelujejo v iskanju in reševanju.

D-711: Navodilo za iskanje in reševanje zrakoplova (civilnega, vojaškega ali tujega vojaškega) z določitvijo nalog in odgovornosti med organizacijami in službami, ki sodelujejo pri iskanju in reševanju pogrešanega zrakoplova

Policija, SV, sile ZRP, javno podjetje KZPS d.o.o., lastniki ali uporabniki zrakoplova ter osebe, ki opravljajo dolžnosti na krovu zrakoplova ali na letališčih ali drugih zmogljivostih za letalstvo, sodelujejo pri iskanju in reševanju pogrešanega zrakoplova.

Pri iskanju pogrešanega zrakoplova iz zraka lahko sodelujejo poleg zrakoplovov policije in SV tudi drugi domači in tuji zrakoplovi, katere kontrolorji zračnega prometa (KZPS) usmerjajo na mesto nesreče. Pogrešan zrakoplov na tleh iščejo policijske enote ter sile ZRP. Vsi udeleženci v akciji iskanja pogrešanega zrakoplova morajo uporabljati enotno kodirane topografske karte (1: 25.000)

Med silami ZRP pri iskanju pogrešanega zrakoplova lahko sodelujejo:

- Postaja GRS Ljubljana – reševalna skupina Postojna in Ilirska Bistrica, ki išče in poizveduje za pogrešanimi v primeru nesreče zrakoplova v gorskem svetu,
- regijska enota reševalcev z reševalnimi psi (KVRP Postojna),
- reševalni center Jamarsko reševalne službe Postojna,
- Služba RKS, ki poizveduje za izginulimi oziroma pogrešanimi osebami, prenaša družinska sporočila in navezuje stike s svojci, sodeluje pri združevanju družin, evakuacijah ter vodi registre razseljenih oseb in evakuirancev in
- prostovoljci (gasilci, lovci in drugi).

Delovanje sil za ZRP ob iskanju ali nesreči zrakoplova v skladu z načelom postopnosti uporabe sil za ZRP usklajuje poveljnik CZ za Notranjsko. Glede na oceno posledic nesreče poveljnik CZ za Notranjsko odloča o obsegu in vrsti sil za ZRP, ki jih bo vključil ob iskanju ali nesreči zrakoplova.

Občina ob konkretnem primeru opredeli, katere sile bodo aktivirane za iskanje pogrešanega zrakoplova, in v kakšnem številu.

D – 710: Topografska karta RS 1: 25 000 za območje občine Postojna za primer iskanja pogrešanega zrakoplova (URSZR)

b) Gašenje in reševanje ob požarih

Naloge gašenja in reševanja izvajajo poklicne in prostovoljne gasilske enote, in sicer:

- gašenje požarov in reševanje ob požarih in eksplozijah,
- reševanje ukleščenih in blokiranih potnikov,
- pomoč pri prenosu ponesrečencev s kraja nesreče in s težje dostopnih predelov,
- pomoč pri pripravi ponesrečenih za prevoz,
- druge splošne reševalne naloge (komunalne storitve v izrednih razmerah: oskrba s pitno in sanitarno vodo).

Za gašenje in reševanje na težko dostopnem terenu se lahko sile in sredstva za reševanje (reševalci, gasilci in druga intervencijska vozila) do kraja nesreče prepeljejo s helikopterji Policije ali Slovenske vojske (helikopterji posebno opremljeni za name požara).

Pri reševanju iz težko dostopnih predelov in pri reševanju iz vode sodelujejo:

- Postaja GRS Ljubljana – reševalna skupina Postojna,
- Reševalni center Jamarsko reševalne službe Postojna.

Aktiviranje omenjenih enot izvaja Regijski center za obveščanje Postojna.

Ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem terenu ali ob padcu letala na naselje se za izvidovanje ponesrečenih aktivirajo naslednje sile za zaščito, reševanje in pomoč:

- Postaja Gorske reševalne službe Ljubljana – reševalna skupina Postojna,
- ZGRS Sežana,
- Regijska enota reševalnih psov za iskanje pogrešanih oseb.

Aktiviranje omenjenih enot izvaja Regijski center za obveščanje Postojna. Vsa koordinacija aktivnosti in reševanja se izvaja na nivoju regije.

Vodja intervencije organizira umik ranjenih, preživelih in mrtvih s kraja nesreče ter iskanje utopljenecv oziroma pogrešanih. Intervencija se zaključi, ko ni več neposredne nevarnosti za življenje in zdravje ljudi in so prizadeti nameščeni v ustrezne objekte oziroma ustanove zdravstvene ali splošne pomoči.

Delovanje vse organov, enot in služb ter drugih sil za ZRP vodi in usklajuje poveljnik Civilne zaščite za Notranjsko.

Pri izvajanju zgoraj navedenih nalog je prepovedano:

- dotikati se in premikati razbitine, ruševine ter druge vsebine zrakoplova brez predhodnega dovoljenja Komisije za preiskovanje letalske nesreče in ustreznega dokumentiranja,
- spreminjati kraj nesreče in brisati sledi nesreče.

Organizacija reševanja zasutih iz ruševin se izvaja v skladu z načeli ZR za primer potresa:

P-6: Podjetja in organizacije, ki izvajajo naloge reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah

c) Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

Na kraju nesreče zrakoplova ranjenim in poškodovanim pomagajo preživeli, očividci nesreče in pripadniki reševalnih služb, ki prvi prispejo na kraj nesreče.

Če se je nesreča zgodila na težko dostopnem terenu, pomagajo gasilci in druge enote za ZRP prenesti poškodovane do mesta za zdravstveno oskrbo (MZO), ki naj bo na območju, od koder je možen helikopterski prevoz.

V okviru nujne medicinske pomoči se na mestu za zdravstveno oskrbo izvajajo le:

- najnujnejša zdravstvena oskrba in priprava preživelih na prevoz v zdravstvene ustanove,
- psihološka pomoč,
- registracija udeležencev v nesreči (karton ponesrečenca) in ugotavljanje smrti ter identifikacija oseb in
- komunikacije (povezava z informacijskim centrom).

Iz MZO se napotijo lažji ponesrečenci do Zdravstvenega doma v Postojni, težji primeri pa po izvedeni triaži na zdravljenje v Bolnišnico Postojna.

Občina v svojem načrtu natančno opredeli kako poteka prijava poškodbe, kako poteka prva (laična pomoč), razdelati mora napotitev v zdravstveno ustanovo, doreči z zdravstvenimi ustanovami potek zdravniških pregledov, triaže in specialistične pomoči, kdo bo izvajal higiensko protiepidemične ukrepe in oskrbo z zdravili, sanitetnim materialom in opremo.

P-16: Pregled zdravstvenih ustanov na območju občine Postojna

D-61: Navodila prebivalcem za ravnanje ob nesreči zrakoplova (IURSZR Postojna)

d) Reševanje iz ruševin

Ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem predelu ali ob nesreči zrakoplova na naseljeno območje se za iskanje ponesrečenih aktivirajo naslednje sile ZRP:

- gasilska enota PGD Postojna, enote za reševanje,
- Postaja GRS Ljubljana – reševalna skupina Postojna,
- Jamarsko reševalna služba Postojna,
- enota reševalnih psov za iskanje pogrešanih oseb.

Tehnično reševanje obsega:

- iskanje zasutih z geofoni in drugimi tehničnimi sredstvi oziroma psi za iskanje v ruševinah,
- reševanje ljudi in materialnih sredstev iz razbitin, vode in težko dostopnih predelov,
- odstranjevanje ovir na cestah, urejanje zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture in odpravljanju drugih nujnih posledic ob nesreči zrakoplova,
- reševanje na vodi in iz vode,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženih prebivalcev in
- izvajanje drugih nalog iz svoje pristojnosti.

Vodja intervencije organizira reševanje ponesrečenih iz poškodovanega zrakoplova, umik poškodovanih, preživelih in mrtvih s kraja nesreče. Intervencija se zaključi, ko ni več neposredne nevarnosti za življenje in zdravje ljudi, in ko je potrjeno, da ni več pogrešanih.

Delovanje organov, enot in služb ter drugih sil za ZRP v skladu z načelom postopnosti vodi, usmerja in usklajuje poveljnik CZ občine Postojna na podlagi usmeritev in odredb poveljnika CZ za Notranjsko.

Pri izvajanju zgoraj navedenih nalog je prepovedano:

- dotikati se in premikati razbitine, ruševine ter druge vsebine zrakoplova brez predhodnega dovoljenja komisije za preiskovanje nesreče zrakoplova in ustreznega dokumentiranja,
- spreminjati kraj nesreče in brisati sledi nesreče.

Gasilske enote sodelujejo pri različnih oblikah reševanja iz ruševin:

- reševanje uklešččenih in blokiranih potnikov,
- pomoč pri prenosu ponesrečencev s kraja nesreče in s težje dostopnih predelov,
- pomoč pri pripravi ponesrečenih za prevoz in
- druge splošne naloge.

P-27: Podatki o enoti za reševanje pri Občini Postojna.

e) Reševanje na vodi in iz vode

Iskanje pogrešanih in reševanje ponesrečenih na vodi in iz vode ter sodelovanje pri opravljanju nujnih zaščitnih del zaradi preprečitve in ublažitve posledic nesreč izvajajo skladno s predpisi in svojimi aktivnostmi naslednje enote:

- Podvodna reševalna služba (iskanje pogrešanih ali udeležba pri tehničnih in gradbenih posegih pod ali na vodo).
- gasilske enote in
- rkiye drugih nevladnih organizacij in prostovoljcev.

P- 29: Podatki o podvodno reševalni službi Postojna.

f) Pomoč ogroženim in prizadetim svojcem oziroma prebivalcem

Izpostava URSZR Postojna v sodelovanju s prevoznikom zrakoplova, MzP, z MZZ, zdravstveno službo, policijo, socialno službo, poizvedovalno službo RKS, duhovniki različnih verskih skupnosti, prevajalsko službo in drugimi organi organizira **Informacijski center** v primeru nesreče zrakoplova, pri kateri je umrlo ali se težje poškodovalo 12 ali več oseb. Informacijski center organizira tudi občina Postojna, kadar je lokacija nesreče izključno na območju občine Postojna..

Informacijski center objavi telefonsko številko, posreduje informacije o nesreči, daje napotke prebivalcem na prizadetem območju, zbira, obdeluje in posreduje podatke o mrtvih in poškodovanih, ki jih nato posreduje Štabu CZ Notranjske regije, drugim pristojnim organom, organizacijam in službam ter, če je tako odločeno, tudi svojcem žrtev in poškodovanim.

Informacijski center nudi tudi psihološko in duhovno pomoč prizadetim in svojcem žrtev, prevajalske storitve, pomoč pri oskrbi in nastanitvi nepoškodovanih in svojcem ter preživelim pri vzpostavitvi stikov s svojci.

Za potrebne psihološke pomoči po nesreči zrakoplova se za preživele pripravi material, kako naj si pomagajo in kje lahko dobijo strokovno pomoč, če jo potrebujejo.

Ob nesreči zrakoplova, ko je veliko število ljudi poškodovanih ali mrtvih, je potrebno zagotoviti tudi duhovno pomoč, ki jo nudijo predstavniki verskih skupnosti, odvisno od verskega prepričanja ljudi, udeleženi v nesreči in drugih nevladnih organizacij, ki lahko svojo pomoč prizadetim nudijo z različnimi oblikami organiziranih dejavnosti, s katerimi pomagajo ljudem v njihovih najrazličnejših stiskah in potrebah.

Občine morajo v svojem načrtu opredeliti, katere strokovne službe bodo organizirale psihološko pomoč, kje bo psihološka pomoč dostopna, oceniti potrebno število strokovnjakov in jih evidentirati.

D-13: Navodilo za psihološko pomoč s seznamom zavodov in organizacij pomoči.

g) Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Osnovni pogoji za življenje so vzpostavljeni takrat, ko so izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov.

Osnovni pogoji za življenje ob nesreči zrakoplova so:

- nujna zdravstvena oskrba ponesrečencev in odstranitev trupel ter drugih ljudi in živali na ogroženem območju,
- nastanitev in oskrba ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi potrebščinami,
- zagotovitev nujnih prometnih povezav in
- zaščita kulturne dediščine.

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe in gospodarske družbe in druge organizacije ter poveljnik CZ Notranjske regije.

Sklep o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog sprejme poveljnik CZ Notranjske regije.

Občina mora v svojih načrtih bolj podrobno opredeliti, katere javne službe bodo za posamezna področja zadolžene in katere organizacije s področja infrastrukture bodo ob nesreči zrakoplova tudi vključene v zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje. Treba je načrtovati postopke sodelovanja med Občino, javnimi službami in drugimi organizacijami.

P- 4: Pregled večjih podjetij, zavodov in organizacij na območju občine Postojna

P-28: Pregled služb za podporo

9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsega ukrepe za preprečevanje in ublažitev posledic nesreče, ki je prizadela potnike in/ali prebivalce, za zaščito njihovega zdravja in življenja ter varnosti njihovega imetja.

Z ukrepi, ki jih morajo izvesti potniki ob nesreči zrakoplova za zavarovanje svojih življenj in imetja (požar na zrakoplovu in podobno), udeležence prevoza seznanijo prevozniki. Osebe Letališča Postojna in letalskih družb izvajajo osebno in vzajemno zaščito. V primeru nesreče potniškega letala osebe v letalu zagotovi potrebne ukrepe za zmanjšanje posledic nesreče in evakuacijo ter umik potnikov na varno.

Letalske družbe imajo na letalih predpisano opremo za osebno in vzajemno zaščito.

Kadar je zaradi posledic nesreče zrakoplova ogroženo življenje ljudi in živali, skrbi za organiziranje, razvijanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite poveljnik CZ Postojna, ki za ta namen uporabi strokovnjake iz vrst socialnih delavcev in drugih poklicnih in humanitarnih organizacij in jih pridruži službi podpore pri OŠCZ Postojna.

D-74: Navodilo potnikom za ravnanje ob nesreči

D-75: Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči

10. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

LETALIŠČE je določena kopenska ali vodna površina (vključno z objekti, napravami in opremo), ki je v celoti ali deloma namenjen za pristajanje, vzletanje in gibanje zrakoplova.

JAVNO LETALIŠČE je letališče, ki je namenjeno in odprto za zračni promet in javni zračni prevoz.

LETALIŠKA CONA je določen nadzorovan del zračnega prostora nad letališčem in okrog njega, namenjen varovanju letališkega prometa.

LETALO je zrakoplov na motorni pogon, težji od zraka, ki dobi vzgon v letu predvsem od aerodinamičnih reakcij na njegove površine.

LETALSKA NESREČA VEČJEGA OBSEGA je letalska nesreča, pri kateri je uničeno letalo z vzletno maso nad 5700 kg ali je v njej umrlo ali se teže poškodovalo 12 ali več oseb, ali če grozi okolju večja nevarnost.

ZRAKOPLOV V SILI je incident, pri katerem so podane okoliščine, ki kažejo na to, da se je nesreča skoraj zgodila.

NADZOROVAN ZRAČNI PROSTOR je del zračnega prostora določenih razsežnosti, v katerem je zagotovljena služba za vodenje zračnega prometa v obsegu, ki je opredeljen s klasifikacijo zračnega prostora.

NESREČA je po zakonu o letalstvu dogodek, povezan z obratovanjem zrakoplova, ki se zgodi tedaj, ko se ena ali več oseb oziroma stvari vkrca v zrakoplov, s katerim se namerava opraviti let, do tedaj, ko se opravi izkrcaje in zaradi katerega je:

- ena ali več oseb smrtno ponesrečenih ali težje poškodovanih oziroma so stvari tako močno poškodovane ali uničene, razen, če so poškodbe posledica naravnih vzrokov, če gre za samo poškodbe ali če poškodbe povzročijo druge osebe, ali so poškodovani slepi potniki, ki se skrivajo zunaj območij, ki so običajno namenjena potnikom in posadki,
- na zrakoplovu nastala poškodba ali napaka na strukturi in
- zrakoplov izgubljen ali popolnoma nedostopen.

VZLETIŠČE je določena kopenska ali vodna površina, ki je v celoti ali deloma namenjena za pristajanje, vzletanje ali gibanje zrakoplovov določenih vrst in kategorij.

ZRAČNI PROSTOR Republike Slovenije obsega zračni prostor nad kopnim ter obalnim morjem in notranjimi vodami, ki so pod suverenostjo Republike Slovenije. Zračne poti v Sloveniji so glede na razvrstitev zračnega prostora v Republiki Sloveniji razdeljene v razrede C, D, E in G. Razredi C, D in E predstavljajo nadzorovani zračni prostor, zračni prostor razreda G pa je sloj prostega letenja, v katerem ni organizirane službe kontrole letenja.

ZRAČNI PROMET je gibanje zrakoplovov po zraku (let) in po letališčih in vzletiščih.

ZRAČNA POT je kontroliran zračni prostor ali njegov del v obliki tridimenzionalnega koridorja, opremljen z radio navigacijskimi napravami.

ZRAKOPLOV je vsaka naprava, ki se lahko obdrži v ozračju zaradi reakcije zraka, razen reakcije zraka na zemeljska površino.

AMZS	Avto-moto zveza Slovenije
BNZP SV	Bataljon za nadzor zračnega prometa Slovenske vojske
ECAC	Evropska konferenca civilnega letalstva
CNKZP	Center za nadzor kontrole zračnega prometa
CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	Civilna zaščita
EUROCONTROL	Evropska organizacija za varnost zračne plovbe
ELME	Ekološki laboratorij z mobilno enoto
GE	Gasilske enote
GRS	Gorska reševalna služba
IATA	Mednarodno združenje letalskih prevoznikov (International Air Transport Association)
ICAO	Mednarodna organizacija civilnega letalstva (International Civil Aviation Organization)
IRSVNDN	Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
JAA	Skupnost letalskih organov
JRS	Jamarsko reševalna služba
KVRP	Klub v reševalnih psov
KZPS d.o.o.	Kontrola zračnega prometa Slovenije d.o.o.
KZS	Kinološka zveza Slovenije
MEEL	Mobilna enota ekološkega laboratorija Maribor
MTS	Materialno tehnična sredstva
MZO	Mesto za zdravstveno oskrbo
MzP	Ministrstvo za promet
MZZ	Ministrstvo za zunanje zadeve
OŠCZ	Občinski štab Civilne zaščite
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
PHE	Prehospitalna enota
PP	Prva pomoč
PRS	Podvodna reševalna služba
PU	Policijska uprava
PVP	Prva veterinarska pomoč
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB	Radiološka, kemična in biološka
RKS	Rdeči križ Slovenije
ŠCZ RS	Štab Civilne zaščite Republike Slovenije
SPLNI	Sektor za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov
SV	Slovenska vojska
Ur. list RS	Uradni list Republike Slovenije
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UTC	Univerzalni svetovni čas
VNDN	Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
ZA-RE	Radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZGRS Sežana	Zavod za gasilno in reševalno službo Sežana
ZIR	Zaščita in reševanje
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč
ZTS	Zveza tabornikov Slovenije

11. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

11.1. Skupne priloge

oznaka	Naziv priloge	stran
P-1	Seznam vodilnih oseb, ki se obveščajo ob izrednih razmerah	11
P-2	Pregled GE na območju občine Postojna	13
P-3	Pregled štabov, enot in služb CZ Občine Postojna	13
P-4	Pregled večjih podjetij, zavodov in organizacij na območju občine Postojna	25
P-5	Materialno tehnična sredstva CZ Občine Postojna	10
P-6	Podjetja, organizacije ter druge družbe in društva, ki opravljajo naloge zaščite, reševanja in pomoči po pogodbi	10, 23
P-7	Seznam medijev lokalnega pomena	12
P-9	Seznam članov občinskega štaba CZ Postojna	10
P-11	Pregled uporabnikov zvez ZARE pri Občini Postojna	10, 17

11.2. Posebne priloge

oznaka	Naziv priloge	stran
P-15	Pregled evakuacijskih zbirališč prebivalcev na območju občine Postojna	20
P-15/1	Pregled javnih objektov z večjimi namestitvenimi kapaciteti	20
P-16	Pregled zdravstvenih ustanov na območju občine Postojna	10, 23
P-16/1	Pregled humanitarnih in drugih organizacij na območju občine Postojna	20
P-17	Pregled objektov javne prehrane in njihove zmogljivosti	20
P-21	Pregled odlagališč ruševin in drugih materialov	18
P-25	Seznam objektov varstva kulturne dediščine na območju občine Postojna	20
P-26	Podatki o enoti za RKB dekontaminacijo	10, 19
P-27	Podatki o enoti za reševanje	10, 24
P-28	Pregled služb za podporo	10, 25
P-29	Podatki o podvodno reševalni službi Postojna	24
P-402	P-402: Podatki o upravljavcu letališča Postojna	5

11.3. Skupni dodatki

oznaka	Naziv dodatka	stran
D-1	Dokumenti o pozivanju in aktiviranju pripadnikov, enot in služb zaščite, reševanja in pomoči pri Občini Postojna	13
D-2	Navodilo za uporabo radijskih zvez ZARE pri občini Postojna	18
D-3	Občinski operativni gasilski načrt Postojna	16
D-4	Načrt dejavnosti Občinske uprave Postojna ob izrednih razmerah	15, 21

11.4. Posebni dodatki

oznaka	Naziv dodatka	stran
D-13	Navodilo za psihološko pomoč s seznamom zavodov (URSZR)	25
D-61	Navodilo prebivalcem ob nesreči zrakoplova	23
D-71	Navodilo prvim posredovalcem za zavarovanje sledov nesreče zrakoplova	17
D-74	Navodilo potnikom za ravnanje ob nesreči	26
D-75	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči	26
D-707	Obrazec za obveščanje ReCO Postojna o zrakoplovu v sili oziroma o nesreči zrakoplova	11
D-710	Državna topografska karta RS 1:25 000 za iskanje pogrešanega zrakoplova (URSZR)	22
D-711	Navodilo za iskanje in reševanje zrakoplova (civilnega, vojaškega ali tujega vojaškega) z določitvijo nalog in odgovornosti med organizacijami in službami, ki sodelujejo pri iskanju in reševanju zrakoplova (MzP)	21